

Britse violiste Little speelt spel van aanpakken en verleiden

MUZIEK JETHS VIOOLCONCERT

★★★★★

Veegtonen van een verre planeet.

AMSTERDAM Afwezig en zweverig, met veegtonen van violen gelijk op een verre planeet waar zwaartekracht niet bestaat. Zo begint het *Vioolconcert nr. 2* van Willem Jeths (1959). Het nieuwe werk ging tijdens de Zaterdagmatinee in première met het Ra-

dio Filharmonisch Orkest en de violiste Tasmin Little onder leiding van Reinbert de Leeuw.

Ongebruikelijk vage, subtiele klanken worden verdrongen door ferme figuren van viool en orkest. Het rechtvaardigt de subtitel *diptych portrait*. Het *Vioolconcert* is geen synchroon dubbelportret, maar reist als het ware in 18 minuten door een sombere en verlichte wereld. Langgerekte spanningsvelden ontstaan.

De vioolsolist gaat voorop en stuurt

zelfverzekerd door donkere wolken, ijzige kou, een regenboog én zonnestralen. Het orkest volgt trouw op een enkele uitspatting na. Een kwestie van aanpakken en verleiden; het is de Britse violiste Little (1965) toevertrouwd. Trefzeker, elegant en stoer stipelde zij een boeiende route uit.

De lange cadens voor de solist, die lijkt op *Sosia* voor vioolsolo, een stuk dat Jeths vorig jaar voor Janine Jansen componeerde, valt uit de toon. Uit de vele loopjes en ingewikkelde grepen klinkt vooral een worsteling door. Het slot vormt een goedmaker: als in een betovering eindigt het werk, verstild en ontdaan van virtuoze zorgen.

Met *Et expecto resurrectionem mortuorum* (1964) voor blazers en slagwerk van Olivier Messiaen werd het Amsterdamse publiek terug naar de aarde getimmerd door oorverdovende gongs, schrille houtblazers en bulderend koper. Messiaens compositie, nauw verweven met katholieke tradities, gaat over de opstanding van de doden. Het doortikken van de tijd werd iets te hardhandig ingepeperd door het orkest en zijn dirigent.

Als een buffer werkte het romantische, flexibele *A Flock descends into the Pentagonal Garden* (1977) van de Japanse componist Toru Takemitsu, die zich liet inspireren door Messiaen. Het stuk vloog voorbij als een aangename mijmering aan een volle kerstenbloesem, wuivend op een briesje.

Lonneke Regter

RFO & Tasmin Little o.l.v. Reinbert de Leeuw, met Jeths, Messiaen, Takemitsu. Concertgebouw Amsterdam, 22/5.